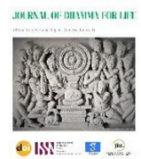

วารสารธรรมเพื่อชีวิต
JOURNAL OF DHAMMA FOR LIFE
ISSN: 2822-048X
<https://soo8.tci-thaijo.org/index.php/dhammalife/index>

Original Research Article

Development of an Administrative Model Applying Systems Theory and Participatory Management to Promote Proactive Learning Management Towards Professional Teacher Competency, Ban Dong Sela School

การพัฒนารูปแบบการบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบและการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพ
โรงเรียนบ้านดงเสลา

Duangkae Sukprasit^{1*}

ดวงแข สุขประเสริฐ^{1*}

ARTICLE INFO

Name of Author & Corresponding Author: *

1. Duangkae Sukprasit*

ดวงแข สุขประเสริฐ*
Director with special expertise,
Ban Dong Sela School, Thailand.
ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านดงเสลา
Email: krukhae0706@hotmail.com

คำสำคัญ:

โรงเรียนบ้านดงเสลา, การพัฒนารูปแบบการบริหาร, ความเป็นครูมืออาชีพ, การจัดการเรียนรู้เชิง, การบริหารแบบมีส่วนร่วม, การบริหารเชิงระบบ

Keywords:

Ban Dong Sela School, Administrative Model Development, Professional Teacher Development, Active Learning Management, Participatory Administration, Systems Theory-Based Administration

Article history:

Received: 22/05/2025
Revised: 17/06/2025
Accepted: 03/10/2025
Available online: 19/12/2025

How to Cite:

Sukprasit, D. (2026). Development of an Administrative Model Applying Systems Theory and Participatory Management to Promote Proactive Learning Management Towards Professional Teacher Competency Ban Dong Sela School. *Journal Dhamma for Life*, 32(1), 141-153.

ABSTRACT

Research on the development of management models by applying systems theory and participatory management to promote active learning management towards professional teachers at Ban Dong Sela School. This study was a research and development (Research & Development). The objectives were to 1) study the current situation, the desired situation and the management approach by applying the system theory and participatory management to promote active learning management towards becoming professional teachers at Ban Dong Sela School. 2) Create and verify the quality of the management model by applying the system theory and participatory management to promote active learning management towards professional teachers at Ban Dong Sela School. 3) Experiment with the management model by applying the system theory and participatory management to promote active learning management towards becoming a professional teacher at Ban Dong Sela School and 4) Evaluate the management model by applying the system theory and participatory management to promote active learning management towards becoming a professional teacher at Ban Dong Sela School. The sample group used in the research consisted of 12 teachers, 7 members of the Basic Education Commission, 137 parents, and 45 students in grades 4-6. The research instruments used were questionnaires, interviews, tests, and focus group discussion records. Data analysis was performed using percentages, means, standard deviations (S.D.), and content analysis.

ศูนย์พัฒนาระบบงานวิจัย
Thai Journal Citation Index Centre

<https://so08.tci-thaijo.org/index.php/dhammalife/index>

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบและการบริหารแบบมีส่วนร่วม เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลา การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research & Development) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และแนวทางการบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบและการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลา 2) สร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบ และการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลา 3) ทดลองใช้รูปแบบการบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบ และการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลา และ 4) ประเมินรูปแบบการบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบ และการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 12 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 7 คน ผู้ปกครองนักเรียน 137 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 45 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบทดสอบ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม การวิเคราะห์ข้อมูลวิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าสถิติ T-Test และวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

บทนำ

การบริหารงานสถานศึกษาจำเป็นต้องมีประสิทธิภาพในทุกด้าน ทั้งวิชาการ งบประมาณ บุคคล และการบริหารทั่วไป โดยกระบวนการบริหารต้องปรับให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ (โรงเรียนบ้านดงเสลา, 2566) ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการบริหารจากการสั่งการไปสู่การบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการคิดร่วมตัดสินใจ เพื่อเสริมสร้างความผูกพันและสามัคคีภายในองค์กร ส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการพัฒนาการศึกษา (สุพจน์ สุระเพิ่ม, 2565) ในยุคที่การศึกษาต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารและครูต้องมีวิสัยทัศน์ทันสมัย มีมนุษยสัมพันธ์ดี และเป็นที่ยอมรับในชุมชน อีกทั้งครูต้องปรับบทบาทจากผู้ถ่ายทอดความรู้เป็นผู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิด การสื่อสาร และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างเหมาะสม (ประสาธน์ เนืองเฉลิม, 2559; ปนิตา พัฒนโชติ, 2562) การพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพที่มีสมรรถนะด้านการวางแผนจัดการเรียนรู้ การจัดการชั้นเรียน การประเมินผล และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ถือเป็นหัวใจสำคัญที่ทำให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีระบบและยั่งยืน (ปรณัฐ กิจรุ่งเรือง และอรพิน ศิริสัมพันธ์, 2561) สำหรับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นแนวทางที่เหมาะสมกับการพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เพราะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม มีการคิดวิเคราะห์ และสามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริง ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจลึกซึ้งและพัฒนาทักษะด้านการคิดขั้นสูง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดและงานวิจัยที่ชี้ว่า คุณภาพครูและการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่องมีผลโดยตรงต่อความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน (Sweeller, 2006; ไพฑูรย์ สินลารัตน์, 2558; สินธะวา คามดิษฐ์, 2559; พินสุตา สิริรังศรี, 2559) จากผลการประเมินตนเองของโรงเรียนบ้านดงเสลาในปี 2566 พบว่ามีจุดที่ต้องพัฒนาด้านคุณภาพผู้เรียน เช่น การส่งเสริมสมรรถนะตามหลักสูตร การแก้ไขปัญหาการอ่านและเขียนของนักเรียน และการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการทดสอบระดับชาติ โรงเรียนจึงเน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุกผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การสอนแบบโครงงานและการเรียนรู้จากปัญหา เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะที่จำเป็นในยุคปัจจุบันอย่างต่อเนื่อง (โรงเรียนบ้านดงเสลา, 2566) รูปแบบ หมายถึง แบบอย่างในการดำเนินการในเรื่องที่ศึกษาหรือเรื่องที่ทำเนิการอย่างใดอย่างหนึ่งในเรื่องนั้น ๆ หรือปรากฏการณ์นั้น ๆ ที่มีลักษณะแสดงหรือ

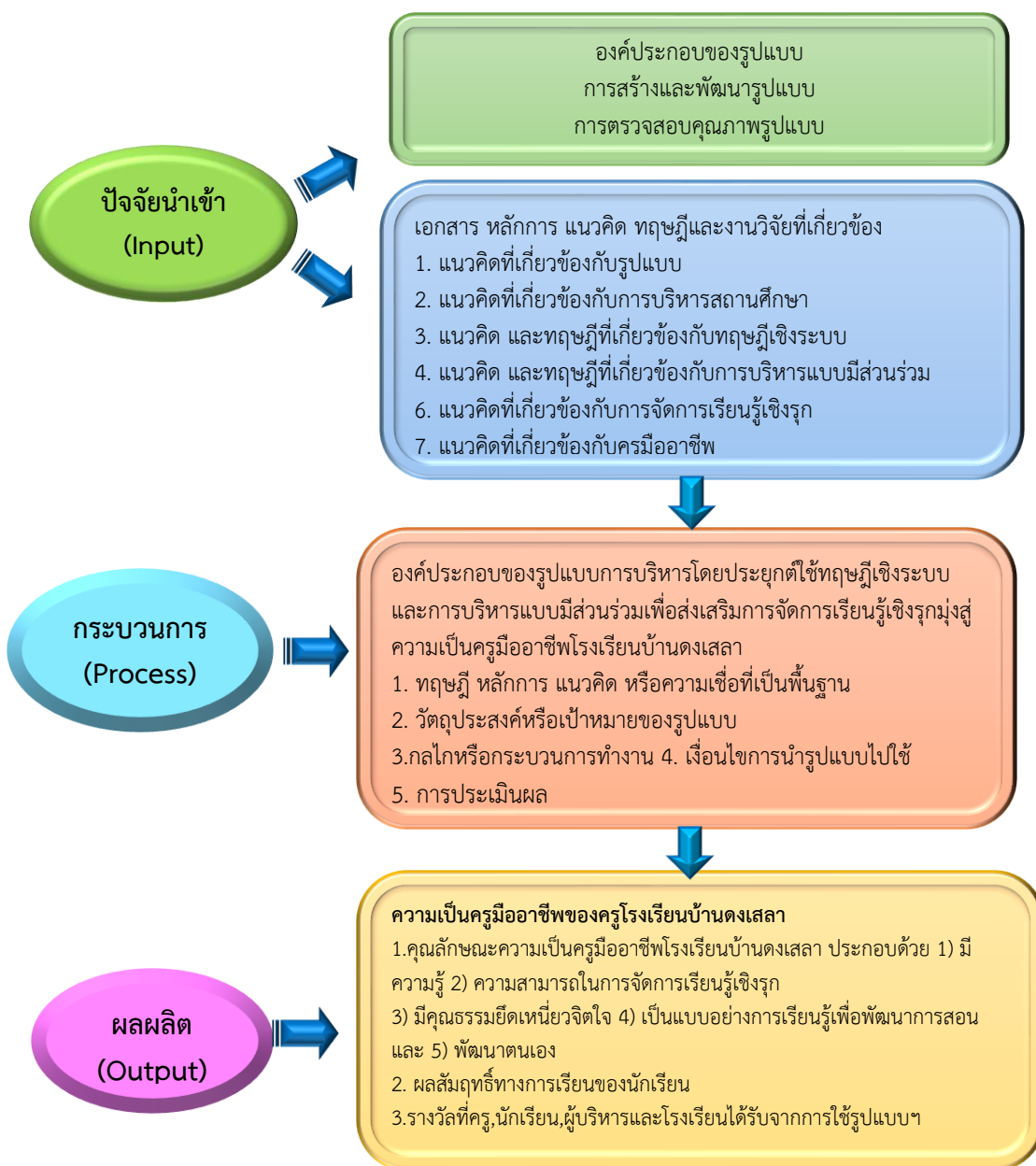

อธิบายให้เห็นถึงโครงสร้างทางความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ และตัวชี้วัดที่สำคัญของสิ่งที่ศึกษา หรือ กระบวนการและวิธีการในการนำไปใช้ เพื่อให้สามารถเข้าใจได้ง่ายขึ้น (เขาวรินทร์ แก้วพรม 2564)

รูปแบบ หมายถึง ความคิดที่เป็นนามธรรม ซึ่งบุคคลแสดงออกมาในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เช่น เป็นคำอธิบาย เป็นแผนผัง ไดอะแกรมหรือแผนภาพเพื่อช่วยให้ตนเองและบุคคลอื่นสามารถเข้าใจได้ชัดเจนยิ่งขึ้น รูปแบบเป็นเครื่องมือทางความคิดที่บุคคลใช้ในการสืบสอบ หาคำตอบ ความรู้ ความเข้าใจในปรากฏการณ์ทั้งหลาย รูปแบบเช่นเดียวกับสมมติฐาน ที่บุคคลอาจสร้างขึ้นจากความคิด ประสบการณ์ การใช้อุปมาอุปไมยหรือจากทฤษฎี และหลักการต่างๆ ได้ แต่รูปแบบไม่ใช่ทฤษฎี (ทิตินา เขมมณี 2564)

ดังนั้น การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมและการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและครูมืออาชีพ ที่สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและระบบการศึกษายุคใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและกรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และแนวทางการบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบ และการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลา
2. สร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบ และการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียน บ้านดงเสลา
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบ และการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลา
4. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบ และการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลา

ระเบียบการวิจัย

1. ประชากร

ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านดงเสลา จำนวน 12 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน และ ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 137 คน รวมทั้งสิ้น 158 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านดงเสลา จำนวน 12 คน (จากประชากร) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 7 คน (ยกเว้นผู้บริหารโรงเรียนและผู้แทนครู) และผู้ปกครองนักเรียน ได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น (Nonprobability Sampling) โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตัวแทนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 105 คนรวมทั้งสิ้น 124 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 1.แบบสอบถามการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบ และการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลา
2. แบบสอบถามการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลา

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบและการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลา ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านดงเสลา จำนวน 12 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 7 คน ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 105 คนรวมทั้งสิ้น 124 คน

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและเกณฑ์การแปลความหมาย

- 1.การวิเคราะห์ระดับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎี เชิงระบบและการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลา โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ตามแนวคิดของเบสต์ (Best,1970:190)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51-5.00 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน / สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน / สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน / สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน / สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน / สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด กำหนดเกณฑ์ผ่านการประเมิน ค่าเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 1 แสดงจำนวน ร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม รวม

ข้อที่	ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1	เพศ		
	ชาย	47	37.90
	หญิง	77	62.10
	รวม	124	100
2	อายุ		
	น้อยกว่า 30 ปี	22	17.74
	30-50 ปี	59	47.58
	มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	43	34.68
	รวม	124	100
3	ระดับการศึกษา		
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	111	89.52
	ปริญญาตรี	9	7.26
	ปริญญาโท	4	3.22
	ปริญญาเอก	0	0
	รวม	124	100
4	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน		
	1-5 ปี	25	20.16
	6-10 ปี	42	33.87
	10 ปีขึ้นไป	57	45.97
	รวม	124	100
5	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม		
	ครูผู้สอน	12	9.68
	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	7	5.65
	ผู้ปกครองนักเรียน	105	84.67
	รวม	124	100

จากตารางที่ 1 แสดงจำนวน ร้อยละ ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้งหมดจำนวน 124 คน เป็นเพศชาย จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 37.90 เป็นเพศหญิง จำนวน .77 คน คิดเป็นร้อยละ 62.10 อายุ น้อยกว่า 30 ปี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 17.74 30-50 ปี จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 47.58 มากกว่า 50 ปี ขึ้นไป จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 34.68 ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีจำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 89.52 ปริญญาตรีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 7.26 ปริญญาโท จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 3.22ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 1-5 ปี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 20.16 6-10 ปี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 33.87 10 ปีขึ้นไป จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 45.97 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามครูผู้สอน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 9.68 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 5.65 ผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 84.67

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลา

n = 124

ข้อที่	ข้อความถาม	ระดับสภาพปัจจุบัน			ระดับสภาพที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
ปัจจัยนำเข้า (Input)		2.42	.35	น้อย	4.64	.26	มากที่สุด
1	ทรัพยากรต่างๆ ที่จำเป็นมีเพียงพอ	2.50	.52	น้อย	4.58	.51	มากที่สุด
2	สภาพแวดล้อมต่าง ๆ มีความเหมาะสม	2.33	.49	น้อย	4.75	.45	มากที่สุด
3	บุคลากรมีความรู้ ความคิด และประสบการณ์	2.42	.51	น้อย	4.58	.51	มากที่สุด
กระบวนการ (Process)		2.54	.37	ปานกลาง	4.25	.30	มาก
1	มีการดำเนินงานในการแปรสภาพปัจจัยนำเข้าหรือทรัพยากรให้เปลี่ยนเป็นผลผลิต	2.58	.51	ปานกลาง	4.17	.72	มาก
2	มีการดำเนินงานการบริหารจัดการการศึกษา	2.58	.51	ปานกลาง	4.25	.62	มาก
3	มีจัดการเรียนการสอน	2.67	.49	ปานกลาง	4.25	.45	มาก
4	มีการวัดและประเมินผลการเรียน	2.33	.49	น้อย	4.33	.65	มาก
ผลผลิต (Output)		2.46	.23	น้อย	4.56	.19	มากที่สุด
1	ผลที่เกิดจากการบริหารตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้	2.08	.29	น้อย	4.58	.51	มากที่สุด

ข้อที่	ข้อความถาม	ระดับ สภาพปัจจุบัน			ระดับ สภาพที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
2	นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น	2.42	.51	น้อย	4.67	.49	มากที่สุด
3	ครูมีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	2.58	.51	ปานกลาง	4.67	.49	มากที่สุด
4	ครูมีความเป็นครูมืออาชีพ	2.75	.45	ปานกลาง	4.33	.49	มาก
	รวมเฉลี่ย	2.47	.12	น้อย	4.48	.13	มาก

จากตารางที่ 2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลา พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลา โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.47$, S.D. = .12) เมื่อพิจารณารายด้านลำดับสูงสุด ได้แก่ กระบวนการ (Process) อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.54$, S.D. = .37) รองลงมา ได้แก่ ผลผลิต (Output) อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.46$, S.D. = .23) และลำดับต่ำสุด ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า (Input) อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.42$, S.D. = .35) และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = .13) เมื่อพิจารณารายด้านลำดับสูงสุด ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า (Input) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = .26) รองลงมา ได้แก่ ผลผลิต (Output) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = .19) และลำดับต่ำสุด ได้แก่ กระบวนการ (Process) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = .30) เมื่อพิจารณารายด้านและรายข้อรายละเอียดดังนี้ปัจจัยนำเข้า (Input) สภาพปัจจุบันการบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลา อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.42$, S.D. = .35) และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับสูงสุด ได้แก่ ทรัพยากรต่างๆ ที่จำเป็นมีเพียงพออยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.50$, S.D. = .52) รองลงมา ได้แก่ บุคลากรมีความรู้ ความคิด และประสบการณ์ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.42$, S.D. = .51) และลำดับต่ำสุด ได้แก่ สภาพแวดล้อมต่าง ๆ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.33$, S.D. = .49) และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = .26) และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับสูงสุด ได้แก่ สภาพแวดล้อมต่าง ๆ มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = .45) รองลงมา ได้แก่ ทรัพยากรต่างๆ ที่จำเป็นมีเพียงพอและบุคลากรมีความรู้ ความคิด และประสบการณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = .51)

กระบวนการ (Process) สภาพปัจจุบันการบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.54$, S.D. = .37) และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับสูงสุด ได้แก่ มีจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.67$, S.D. = .49) รองลงมา ได้แก่ มีการดำเนินงานในการแปรสภาพปัจจัยนำเข้าหรือทรัพยากร

ให้เปลี่ยนเป็นผลผลิต และมีการดำเนินงานการบริหารจัดการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.58$, S.D. = .51) และลำดับต่ำสุด ได้แก่ มีการวัดและประเมินผลการเรียน

อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.33$, S.D. = .49) และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = .30) และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับสูงสุด ได้แก่ มีจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = .45) รองลงมา ได้แก่ มีการดำเนินงานการบริหารจัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = .62) และลำดับต่ำสุด ได้แก่ มีการดำเนินงานในการแปรสภาพปัจจัยนำเข้าหรือทรัพยากรให้เปลี่ยนเป็นผลผลิต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = .72)

ผลผลิต (Output) สภาพปัจจุบันการบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลา อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.46$, S.D. = .23) และเมื่อพิจารณา รายข้อเรียงลำดับสูงสุด ได้แก่ ครูมีความเป็นครูมืออาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.75$, S.D. = .45) รองลงมา ได้แก่ ครูมีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.58$, S.D. = .51) และลำดับต่ำสุด ได้แก่ ผลที่เกิดจากการบริหารตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.08$, S.D. = .29) และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = .19) และเมื่อพิจารณา รายข้อเรียงลำดับสูงสุด ได้แก่ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงขึ้น และครูมีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = .49) รองลงมา ได้แก่ ผลที่เกิดจากการบริหารตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = .51) และลำดับต่ำสุด ได้แก่ ครูมีความเป็นครูมืออาชีพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = .49)

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบและการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพ โรงเรียนบ้านดงเสลา พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารเชิงระบบและการมีส่วนร่วมยังอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง ขณะที่สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยเฉพาะในด้านปัจจัยนำเข้าและการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานและประเมินผลด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก พบว่า ปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ครุยังขาดความมั่นใจในศักยภาพของตนเองในบางด้าน เช่น คุณธรรมและความรู้ แต่มีแนวโน้มพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องหากได้รับการส่งเสริมอย่างเหมาะสมนอกจากนี้ แนวทางการบริหารที่ประสบผลสำเร็จในสถานศึกษาที่มี Best Practice ได้แก่ การส่งเสริมวิชาชีพครู การนิเทศการสอน การจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการสร้างสภาพแวดล้อมที่อบอุ่น เสริมขวัญกำลังใจ และให้ความสำคัญกับผลงานทางวิชาการของครู ซึ่งเอื้อต่อการพัฒนาสู่ความเป็นครูมืออาชีพอย่างแท้จริงรูปแบบการบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบและการบริหารแบบมีส่วนร่วม เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารที่ผสมทฤษฎีเชิงระบบ (Systems Theory) เข้ากับการบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participatory Management) เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและพัฒนาครูสู่ความเป็นครูมืออาชีพ โดยดำเนินการผ่าน 3 ขั้นตอน คือ การสร้างรูปแบบ ตรวจสอบคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และทดลองใช้กับสถานศึกษาในบริบทจริงผลการวิจัยพบว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบสำคัญ 5 ด้าน ได้แก่ แนวคิดพื้นฐาน วัตถุประสงค์ กระบวนการดำเนินงาน

เงื่อนไขการนำไปใช้ และระบบการประเมินผล โดยผู้ทรงคุณวุฒิประเมินว่าอยู่ในระดับ "มาก" ทั้งด้านความถูกต้องเหมาะสม และสามารถนำไปใช้ได้จริง เมื่อทดลองใช้ในโรงเรียน พบว่าครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติผลการวิจัยสอดคล้องกับงานของ อรอุมา ทองนาค (2563) ที่เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้, สุชีรา มะหิเมือง (2565) ที่ชี้ให้เห็นว่าการใช้ระบบอย่างมีโครงสร้างช่วยเสริมสร้างคุณภาพการบริหารจัดการ และณัฐชนิกา ทวีทรัพย์นวกุล (2566) ซึ่งเสนอว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาวิชาชีพครูในศตวรรษที่ 21 ดังนั้น รูปแบบที่พัฒนาขึ้นจึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่เหมาะสมต่อการยกระดับคุณภาพครูผ่านแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและการบริหารที่เน้นระบบและการมีส่วนร่วมอย่างเป็นรูปธรรมผลการประเมินรูปแบบการบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบและการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลาการประเมินรูปแบบการบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบและการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ณ โรงเรียนบ้านดงเสลา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะด้านความเป็นประโยชน์ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบ อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านความถูกต้องอยู่ในระดับมาก ขณะที่คู่มือการใช้รูปแบบได้รับการประเมินในระดับมาก ซึ่งสะท้อนถึงความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จริง ความสำเร็จดังกล่าวเป็นผลมาจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและการกำหนดเป้าหมาย รวมถึงองค์ประกอบของรูปแบบที่สอดคล้องและเป็นระบบ ทำให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถนำรูปแบบไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและตรงตามวัตถุประสงค์ ผลนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรอุมา ทองนาค (2563) ที่พบว่ารูปแบบการบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบและการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความเหมาะสมและเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ งานวิจัยของ เทพประสิทธิ์ คุณขุนทด (2565) และ สุชาติ แวงโสธรณ์ (2565) ก็สนับสนุนผลลัพธ์ในเรื่องความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาครูในบริบทที่แตกต่างกัน รวมถึงงานวิจัยของ ณัฐชนิกา ทวีทรัพย์นวกุล (2566) ที่เน้นการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก ซึ่งได้ผลตอบรับในระดับสูงเช่นกันนอกจากนี้ ความพึงพอใจของครู นักเรียน และผู้ปกครองต่อรูปแบบการบริหารนี้ อยู่ในระดับมากที่สุด ครูผู้สอนสามารถสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เหมาะสม เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและซักถาม รวมถึงการใช้สื่อการสอนที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน ในขณะที่ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษารายงานผลการเรียนและมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้บริหารและครู ซึ่งสนับสนุนแนวคิดของ Davis & Newstrom (1985) ว่าความพึงพอใจในการทำงานช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

โดยสรุป รูปแบบการบริหารนี้ไม่เพียงช่วยเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและพัฒนาครูมืออาชีพเท่านั้น แต่ยังส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้ปกครองอย่างมีนัยสำคัญ ส่งผลให้เกิดการยกระดับคุณภาพการศึกษาที่ครอบคลุมทุกฝ่ายในโรงเรียนบ้านดงเสลา

สรุป

จากการวิจัยเรื่อง การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบและการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลา สามารถนำมาสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และแนวทางการบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบและการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลา

1.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลา โดยรวมอยู่ในระดับน้อย และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพ

โรงเรียนบ้านดงเสลา โดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพปัจจุบันการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลา โดยรวมอยู่ในระดับน้อย และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สภาพปัจจุบันการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพปัจจุบัน ความเป็นครูมืออาชีพของครูโรงเรียนบ้านดงเสลา โดยรวมอยู่ในระดับน้อย และสภาพที่พึงประสงค์ความเป็นครูมืออาชีพของครูโรงเรียนบ้านดงเสลา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบและการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลา 1) ครูในโรงเรียนของท่านได้รับพัฒนาตนเองในเรื่องใดมากที่สุด เพื่อให้เป็นครูมืออาชีพ โดยส่งเสริมให้ครูมีความก้าวหน้าทางวิชาชีพ พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ปฏิบัติตนให้มีความเหมาะสมตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีการบูรณาการแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ การนิเทศในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเป็นนวัตกรรมการสอนของครู จัดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนให้เกิดความรู้ ทักษะ หรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และ2) ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จในการบริหารเพื่อพัฒนาครูมืออาชีพในโรงเรียนโดยการสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นและเป็นกันเอง ส่งเสริมขวัญกำลังใจสำหรับครูอย่างเหมาะสม ให้ครูสร้างผลงานทางวิชาการอย่างเป็นรูปธรรม ครูมีโอกาสได้ปรับเปลี่ยนการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้เกิดการพัฒนาศักยภาพของตนเอง การยกย่องให้เกียรติในสังคม และมีการพิจารณาความดี ความชอบเป็นไปตามระเบียบ และกฎเกณฑ์อย่างเหมาะสม

2. ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบและการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลา

2.1 ผลการสร้างรูปแบบการบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบและการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความเชื่อที่เป็นพื้นฐาน 2) วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของรูปแบบ 3) กลไกหรือกระบวนการทำงาน 4) เงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้ และ 5) การประเมินผล

2.2. ผลการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบ และการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลา พบว่า ผลการศึกษาความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบและการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และผลการศึกษาความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบและการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบและการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลา

ผลการศึกษาการเปรียบเทียบผลการทดสอบความรู้ ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านดงเสลา พบว่า ครูโรงเรียนบ้านดงเสลา มีความรู้ ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้เชิงรุกหลังใช้รูปแบบการบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบและการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลา สูงกว่าก่อนใช้รูปแบบการบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบและการบริหารแบบมี

ส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัด การเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลา และมีความรู้ ความเข้าใจความเป็นครูมืออาชีพหลังใช้รูปแบบการบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบและการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลา กว่าก่อนใช้รูปแบบการบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบและการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลา และผลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ประกอบด้วย 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมเฉลี่ยปีการศึกษา 2566 ร้อยละ 79.28 ปีการศึกษา 2567 ร้อยละ 82.98 เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.70 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาษาไทย ปีการศึกษา 2566 ร้อยละ 66.28 ปีการศึกษา 2567 ร้อยละ 86.45 เพิ่มขึ้น 20.17คณิตศาสตร์ ปีการศึกษา 2566 ร้อยละ 25.35 ปีการศึกษา 2567 ร้อยละ 47.30 เพิ่มขึ้น 21.95วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปีการศึกษา 2566 ร้อยละ 36.11 ปีการศึกษา 2567 ร้อยละ 73.00เพิ่มขึ้น 36.89 ภาษาต่างประเทศ ปีการศึกษา 2566 ร้อยละ 29.86 ปีการศึกษา 2567 ร้อยละ 62.50 เพิ่มขึ้น 35.64 ผลการสอบประเมินคุณภาพ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 รวมเฉลี่ยปีการศึกษา 2566 ร้อยละ 75.20ปีการศึกษา 2567 ร้อยละ 83.15 เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.95 และผลการทดสอบประเมินความสามารถด้านการอ่าน (RT) ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 รวมเฉลี่ยปีการศึกษา 2566 ร้อยละ 90.28 ปีการศึกษา 2567 ร้อยละ 91.94 เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.66

4.ผลการประเมินรูปแบบการบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบและการบริหารแบบ มีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลา

ผลการศึกษาการประเมินรูปแบบการบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบและการบริหารแบบ มีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และผลการศึกษาการประเมินคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบและการบริหารแบบ มีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการศึกษาความพึงพอใจของครูต่อรูปแบบการบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบและการบริหารแบบ มีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อรูปแบบการบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบและการบริหารแบบ มีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และผลการศึกษาความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองนักเรียนต่อรูปแบบการบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบและการบริหารแบบ มีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. จากการประเมินผลการปฏิบัติงานตามขั้นตอนของกระบวนการบริหาร พบว่า ครูมีผลการปฏิบัติงานตามขั้นตอนของกระบวนการบริหาร โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบและแนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลา ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะปัจจัยนำเข้า (Input) อยู่ในระดับมากที่สุด และการมีส่วนร่วมดำเนินการ อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงว่าสถานศึกษามีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลาเป็นลายลักษณ์อักษรไว้อย่างชัดเจน ผู้บริหารและครูร่วมกันกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการพัฒนาบุคลากรที่ชัดเจน

2. จากการสอบถามการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลาพบว่า ครูมีการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้เชิงรุกอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้าน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดและปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุดและความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลาในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านเป็นแบบอย่างการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด และยังส่งผลให้ครูสามารถนำความรู้และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานและการปฏิบัติตน ไปใช้ในการพัฒนาตนเองและวิชาชีพจนมีวิทยฐานะที่สูงขึ้น ดังนั้น สถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาระบบการยกย่อง เชิดชูเกียรติวิชาชีพครูที่เน้นคุณภาพและคุณค่าของรางวัลอันเป็นเกียรติยศอย่างสูงยิ่ง เพื่อให้ครูมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานอย่างเต็มศักยภาพ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษารูปแบบการบริหารโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีเชิงระบบและการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลา ไปประยุกต์ใช้ในโรงเรียนอื่นในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3
2. ควรมีการวิจัยและพัฒนารูปแบบการบริหาร เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโดยประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎีอื่นในการสนับสนุนรูปแบบ เช่น แนวคิดการบริหารแบบดั้งเดิมควบคู่กับการบริหารระบบคุณธรรมหลักธรรมาภิบาล หรือรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เป็นต้น
3. ควรมีการทำวิจัยร่วมกับหน่วยงานความร่วมมือต่าง ๆ เพื่อพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพโรงเรียนบ้านดงเสลา

เอกสารอ้างอิง

- กิตติภา สนิทไทย. (2561). การศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการปฏิบัติงานภายในสถานศึกษาอำเภอเนินขาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท (การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์).
- จิตติมา อัครธิตพิงค์. (2561). แนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในยุคไทยแลนด์ 4.0. วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์, 20(1), 14–78.
- เฉลิมพล สุปัญญาบุตร. (2562). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- ชุตินันท์ เทือกสุบรรณ. (2563). การพัฒนาคู่มือการจัดการเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3. วารสารรัชต์ภาคย์, 14(36), 203–214.
- ณรงค์ อภัยใจ. (2560). รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาสโรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริ (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่).
- ธนพัฒน์ สุขอนันต์. (2563). กลยุทธ์การบริหารเครือข่ายเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี).
- นพดล พลเยี่ยม. (2562). รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ).

- นัยยา ฉายวงศ์. (2560). การพัฒนารูปแบบการนิเทศตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้าง
ความสามารถด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม
เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร).
- อธิกร ทาแกง. (2564). การศึกษาบทบาทการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยพะเยา).

